

Nabídka ekologických výukových programů pro základní a střední školy

Mgr. Kateřina Dvořáková – ekologická výchova a entomologický výzkum IČ: 02123789
(aktualizováno v březnu 2019)

Programy jsou primárně vytvořené pro školy, ale hodí se i pro domy dětí, kolektivy v různých oddílech, dětské domovy nebo prázdninové tábory. Pokud byste měli zájem o programy na jiná (přírodovědná a environmentální) témata, ozvěte se také, domluvíme se. **Výukové programy můžete využít i pro Šablony II.**

Pokud není uvedeno jinak, je program určen pro jednu třídu (tj. max. 30 dětí, ale lépe okolo 20). Nejedná se o frontální výklad, nýbrž o aktivní zapojení žáků v průběhu celého programu (praktický kontakt s přírodninami, řešení problémů ve skupinách, tvořivé aktivity, pohybové i přemýšlivé hry,...). Některé programy jsou nabízené pro různé věkové kategorie, pro každou z nich je však použita jiná metodika a hloubka informací.

Za žáky vždy zodpovídá učitel, který bude při programu přítomen. Objednávka na telefonu **608 131 672**, nebo emailem ekovychova-Dvorakova@seznam.cz. Zvláště u vzdálenějších škol prosím učitele, aby si vybrali programy na jeden den aspoň pro dvě třídy (můžou být i každý jiný), aby se mi vyplatila cesta, kterou si běžně neúčtuji, děkuji za pochopení.

Tuto nabídku najdete taky na <http://ekovychozapid.webgarden.cz/>, kde jsou i základní informace o mně, fotogalerie z realizací programů a odkazy na články a fotogalerie škol, které programy absolvovaly. Také tam najdete obchůdek s nabídkou ekovýchovných pomůcek, které se osvědčily při realizaci programů.

Programy pro první stupeň ZŠ

Délka programů je 90 minut. **Pokud probíhají ve škole nebo v terénu poblíž školy, cena je 50 Kč na žáka, stejná je i pro půldenní programy na Kladské. Pokud přijedete za mnou (Tři Sekery 21) do certifikované Přírodní zahrady s ekoučebnou, cena je 40 Kč na žáka.** V tom případě lze i využít ohniště k pečení přinesených buřtů za příplatek 50 Kč za skupinu.

Programy v učebně:

NOVĚ Do vody a zase z vody, aneb žáby a jejich příbuzní – žáci si na vlastní kůži projdou celým vývojovým cyklem žáby. Seznámí se s běžnými i vzácnějšími druhy našich obojživelníků a dovědí se, jak mohou přispět k jejich ochraně. Na závěr si něco tématického vyrobí. (Místo poslední aktivity můžeme jít také ven, viz odstavec Programy venku). **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Včely a další společenský hmyz – žáci se stručně seznámí se stavbou těla včely, prohlédnou si včely i jiný blanokřídlý hmyz pod mikroskopem a ve sbírce, formou her se seznámí s činnostmi jednotlivých kast, prohlédnou si skutečný (prázdný) úl i s plásty a další včelařské pomůcky. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Ochrana živočichů – žáci se seznámí se základními principy ochrany živočichů v České republice, s kategoriemi zvláště chráněných živočichů a jejich příklady, dovědí se jak se chovat při nálezu zraněného nebo mrtvého živočicha, svědectví týrání a pod., seznámí se s problematikou (vhodností) ZOO, cirkusů, chovem na kožešiny atd... **Program vhodný pro žáky 3.-5. třídy.**

Jak vzniká papír – žáci se seznámí s celým životním cyklem papíru od stromu až k recyklaci, vyzkouší si výrobu ručního papíru, který si vyzdobí. **Žáci si z domova přinesou kuchyňské prkénko a aspoň dvoje savé noviny. Program vhodný pro celý první stupeň.**

Jak se mají zvířátka v zimě – žáci se hravou formou seznámí s tím, jakým způsobem přečkávají zimu různí živočichové, co v zimě potřebují a jaká znamení o jejich pobytu můžeme najít. Na závěr vyrobí něco dobrého ptáčkům. **Program vhodný pro 1.-3. třídu.** Program si můžete objednat na termíny od poloviny listopadu do února.

Ze života mravenců – žáci se seznámí se způsobem života mravenců, a to především mravence lesního. Dovědí se, jak to vypadá uvnitř mraveniště a co se děje v něm i okolo. Celým programem prostupuje hraní her, které upevňují představu o životě mravenců. Nebude chybět ani ukázka skutečných mravenců pod mikroskopem. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Na pavoučím vlákně – žáci nahlédnou do zajímavého světa pavouků, prostřednictvím modelu pavouka, her a pozorování živého pavouka se seznámí se stavbou těla, různými druhy sítí a loveckých metod, zajímavými námluvami a péčí o potomstvo. Poznání těchto pozoruhodných živočichů by mělo pomoci odbourat strach z nich. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Netopýři nejsou myši – žáci se seznámí se stavbou těla netopýra (bude i skutečná ukázka – ne živá), hrani zjistí, co netopýři dělají během roku a jaké mají místo v potravním řetězci. Udělají si představu o druhové pestrosti našich netopýřů a dovědí se, co netopýři ohrožuje a jakým způsobem je můžeme chránit. **Program vhodný pro celý první stupeň.** (Tento program je inspirován metodikou České společnosti pro ochranu netopýřů.)

Vánoční stromek známý, neznámý – žáci se stručně seznámí s historií vánočního stromečku, s pomocí skutečných ukázek se naučí poznávat běžné druhy našich jehličnanů, aktivně se seznámí s problematikou pěstování a rozvozu vánočních stromečků, uvědomí si, jaké jsou k přírodě šetrné možnosti pořízení stromečku a doví se, co znamená zkratka FSC. Každý žák si vyrobí i jednoduchou vánoční dekoraci. **Program vhodný pro pro 3.-5. třídu.**

Programy venku či střídavě venku i v učebně (není-li uvedeno jinak, možnost realizace v květnu-červnu a září-říjnu):

NOVĚ V přírodní zahradě to žije

Program vždy probíhá v certifikované Přírodní zahradě U nás doma (Tři Sekery 21). Děti si užijí prostředí v přírodní zahradě, při pátrání po drobných zvířátkách i rostlinách, zkoumání různých zákoutí a hrách se seznámí s tím, jak důležité pro přírodu je mít zahradu pestrou a co můžeme udělat, abychom přilákali více druhů živočichů. Nabyté znalosti mohou děti využít při dotváření vaší vlastní školní zahrady.

V případě zájmu je možné si složit ptačí budky (a/nebo hmyzí hotel), které si pak odvezete sebou. Cena programu se pak navyšuje o cenu těchto výrobků (viz nabídka občudku), délka přibližně o hodinu. Délka bez výroby budek je stejná jako u většiny programů (dvě vyučovací hodiny). Program je určen pro jednu třídu, přijedou-li dvě, mohou už pracovat s druhou skupinou, zatímco první vyrábí samostatně budky (není to náročné), nebo, pokud si výrobu budek nezvolíte, zapůjčím vám samoobslužné aktivity k procházce do okolí. **Program je vhodný pro celý první stupeň.**

NOVĚ Do vody a zase z vody, aneb žáby a jejich příbuzní – První část probíhá ve třídě. Žáci si na vlastní kůži projdou celým vývojovým cyklem žáby, seznámí se s běžnými i vzácnějšími druhy našich obojživelníků a dovědí se, jak mohou přispět k jejich ochraně. Na závěr si uděláme malou vycházku za skutečnými obojživelníky do okolí školy. (Není-li vhodné počasí či prostředí na vycházku, můžeme si místo ní něco vyrobit. Viz Programy uvnitř). **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Malované stromy – podzimní program **ke Dni stromů**. Žáci si vyrobí tempery z půdy, kterou získají přímo na místě realizace programu. Při zpracování se seznámí s její rozmanitostí a strukturou. Temperou budou malovat stromy, které s použitím listů z okolí dotvoří. Mohou také dle jednoduchých pomůcek určovat stromy podle listů a dopisovat to do obrázku, vytvářet barevnou škálu a podobně. Učitel dostane recept na výrobu temper. Děti se mohou ušpinit, měly by mít starší oblečení do terénu. **Program vhodný pro celý první stupeň.** (sezónní varianta programu Malujeme Zemi zemí)

Prolet'me se ptačím rokem – děti postupně s využitím her v přírodě projdou celým ptačím rokem od jara do zimy. Porozhlédnou se po známkách ptačího pobytu v okolí a také po ptáčích samotných. **Možnost realizace po celý rok, program je vhodný pro celý první stupeň.** (Pokud máte zájem spíše o ornitologickou exkurzi, objednávejte program Ptáci kolem nás.)

Podzimní objevování – podíváme se na podzimní změny v přírodě, budeme pátrat například po houbách nebo lišejnících, zahrajeme si tématické hry a děti si něco odnesou do školy k dalšímu pozorování. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Se skřítkem Mrazílkem do lesa i na louku – program probíhá na lesním okraji v blízkosti školy. Při hrátkách se skřítkem Mrazílkem se děti dovědí, co dělají rostlinky i zvířátka v zimním lese a na louce, podívají se, co zvířátka v lese zanechala, něco na místě vytvoří a možná si i něco malého odnesou do školy. Program počítá se sněhovou i bezsněžnou variantou, lze jej realizovat v prosinci – únoru. **Je vhodný pro 1. a 2. třídu (pro zbytek prvního stupně je podobný program níže).**

Co se děje venku v zimě - program probíhá na lesním okraji v blízkosti školy. Podíváme se, co se děje v přírodě v této části ročního cyklu a jaká znamení o svých zimních aktivitách nám zde nechali živočichové. Žáci se také v živočichy sami promění. Něco vytvoří přímo v krajině a možná si i něco odnesou do školy. Program počítá se sněhovou i bezsněžnou variantou, lze jej realizovat v prosinci – únoru. **Je vhodný pro 3.-5. třídu.**

Malujeme Zemi zemí – žáci si vyrobí tempery z půdy, kterou získají přímo na místě realizace programu. Při zpracování se seznámí s její rozmanitostí a strukturou. Namalované výtvary mohou ozdobit školu. Učitel dostane recept na výrobu temper. Program se obzvlášť hodí **ke Dni Země**, ale je možné ho realizovat kdykoliv od dubna do října. Děti se mohou ušpinit, měly by mít starší oblečení do terénu. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Jak to pěkně roste, kvete – žáci v terénu pracují s rostlinami, uvědomí si pestrost tvarů, barev a vůní, ty jedlé mohou i ochutnat. Podle jednoduchých pomůcek si vyzkouší některé rostliny poznat. Získají také něco k vyzdobení třídy. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Co žije na louce – žáci se dozvědí, jak funguje ekosystém louka, vyzkouší si lov hmyzu smýkácí sítí a případně se ho pokusí zařadit do řádů, na některé druhy hmyzu si také zahrají. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Co žije ve vodě – žáci se dovědí, jak funguje vodní ekosystém, vyzkouší si lov vodních bezobratlých sítkou planktonkou a jejich určování podle zjednodušeného klíče, nebude chybět ani hra a výtvarná aktivita. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Co žije v lese – žáci se dozvědí, jak funguje ekosystém lesa, různými loveckými metodami se seznámí s bezobratlými obyvateli jednotlivých pater. **Program vhodný pro celý první stupeň.** Tento program je možné realizovat **od dubna.**

Hmyz kolem nás – žáci si vyzkouší lov hmyzu smýkácí sítí (hmyz se po demonstraci opět vypustí), seznámí se i s dalšími entomologickými pomůckami. Vyzkouší si poznávání různých řádů, prohlédnou si ukázkou sbírky a dozvědí se, proč je třeba hmyz sbírat a zkoumat. **Program vhodný pro 5.-třídu.**

Ptáci kolem nás – ornitologická vycházka s dalekohledy naplněná povídáním o ptácích a doplněná pracovními listy (**Možnost realizace po celý rok**, doporučuji zimu nebo jaro, kdy jsou ptáci nejlépe vidět.). Ukázka ornitologické sítě a kroužků.
Program vhodný pro 4. a 5. třídu.

Na pavoučím vlákně – venkovní varianta - žáci nahlédnou do zajímavého světa pavouků, prostřednictvím modelu pavouka, her a pozorování živého pavouka se seznámí se stavbou těla, různými druhy sítí a loveckých metod, zajímavými námluvami a péčí o potomstvo. Vyzkoušejí si též nacytat a případně určit pavouky dle jednoduchého klíče, zkusí najít různé typy pavučin. Poznání těchto pozoruhodných živočichů by mělo pomoci odbourat strach z nich. **Program vhodný pro celý první stupeň.**

Výprava do Tajgy - Terénní program na trase naučné stezky NPR Kladské rašeliny určený pro 1. stupeň ZŠ. Začátek programu je na parkovišti v osadě Kladská. Tématem programu je ekosystém rašeliníště, jeho využití člověkem a ochrana. Žáci uvidí i provázanost života lidí s tímto místem Vyzkouší si výzkum v terénu a nechají na sebe působit krajinu při výtvarné aktivitě. **Program trvá přibližně 180 minut.** Dopravu si zajišťují školy samy. Program lze realizovat v dubnu - říjnu. Možno i větší skupiny, nejvýše do 50 žáků, lépe však méně.

Doporučené vybavení: Každý by měl mít vhodnou obuv a oblečení do terénu, pití, pláštěnku, pokrývku hlavy, věci doporučuji nést v batohu (tašky přes rameno nebo do ruky v terénu překáží). Skupina by měla být vybavena lékárníčkou, ve které by mimo jiné neměly chybět prostředky proti alergii.

NOVĚ Když odjedou tanky, aneb přírodou a historií jednoho cvičiště

Terénní program na naučné stezce a přilehlém závodisti čtyřkolek na území bývalého vojenského cvičiště Cech Sv. Víta. Místo se nachází nedaleko Mariánských Lázní, mezi obcemi Drmoul a Trstěnice. **Tématem programu je obohacení přírodního prostředí lidskou činností v minulosti i dnes.** Ukazuje, že vliv člověka může být biodiverzitě ku prospěchu. Historie tohoto místa je mimořádně poutavá. Krajinu ovlivnila těžba rud, hospodaření v době německého osídlení, později vojenský prostor s tankovým cvičištěm a dnes vliv člověka pokračuje závodisti v jedné části a naučnou stezkou s cíleným managementem ochrany přírody v části druhé. Území je tak přírodovědně velmi bohaté a mimořádně cenné.

Žáci se aktivně seznámí s živočichy i rostlinami na rozdílných místech území, formou her vše dáme do souvislosti s historií místa.

Program trvá přibližně 180 minut. Dopravu si zajišťují školy samy. Program lze realizovat v květnu - září. Možno i větší skupiny, nejvýše do 50 žáků, lépe však méně. Podrobnější informace (kudy přijedete a podobně) obdržíte, jakmile budete mít zájem program objednat.

Doporučené vybavení: Každý by měl mít vhodnou obuv a oblečení do terénu, pití, pláštěnku, pokrývku hlavy, propisku, případně poznámkový blok, věci doporučuji nést v batohu (tašky přes rameno nebo do ruky v terénu překáží). Skupina by měla být vybavena lékárníčkou, ve které by mimo jiné neměly chybět prostředky proti alergii.

Programy pro druhý stupeň ZŠ a nižší gymnázia

Délka programů je 90 minut. **Pokud probíhají ve škole nebo v terénu poblíž školy, cena je 50 Kč na žáka, stejná je i pro půldenní programy na Kladské. Pokud přijedete za mnou (Tři Sekery 21) do certifikované Přírodní zahrady s ekoučebnou, cena je 40 Kč na žáka.** V tom případě lze i využít ohniště k pečení přinesených buřtů za příplatek 50 Kč za skupinu.

Programy v učebně:

Včely a další společenský hmyz – žáci se stručně seznámí se stavbou těla včely, prohlédnou si včely i jiný blanokřídlý hmyz pod mikroskopem a ve sbírce, formou her se seznámí s činnostmi jednotlivých kast, prohlédnou si skutečný (prázdný) úl i s plásty a další včelařské pomůcky. **Program vhodný pro 6. a 7. třídu.**

Ochrana živočichů – žáci se seznámí se základními principy ochrany živočichů v České republice, s kategoriemi zvláště chráněných živočichů a jejich příklady, dovědí se jak se chovat při nálezu zraněného nebo mrtvého živočicha, svědectví týrání a pod., seznámí se s problematikou (vhodností) ZOO, cirkusů, chovem na kožešiny atd... **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Jak vzniká papír – žáci se seznámí s celým životním cyklem papíru od stromu až k recyklaci, vyzkouší si výrobu ručního papíru, který si vyzdobí. **Žáci si z domova přinesou kuchyňské prkénko a aspoň dvoje savé noviny. Program vhodný pro 6. třídu**

Na pavoučím vlákně – žáci nahlédnou do zajímavého světa pavouků, prostřednictvím modelu pavouka, her a pozorování živého pavouka se seznámí se stavbou těla, různými druhy sítí a loveckých metod, zajímavými námluvami a péčí o potomstvo. Poznání těchto pozoruhodných živočichů by mělo pomoci odbourat strach z nich. **Program vhodný pro 6. a 7. třídu.**

Vánoční stromek známý, neznámý – žáci se stručně seznámí s historií vánočního stromečku, s pomocí skutečných ukázek se naučí poznávat běžné druhy našich jehličnanů, aktivně se seznámí s problematikou pěstování a rozvozu vánočních stromečků, uvědomí si, jaké jsou k přírodě šetrné možnosti pořízení stromečku a doví se, co znamená zkratka FSC. Každý žák si vyrobí i jednoduchou vánoční dekoraci. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Programy venku či střídavě venku i v učebně (není-li uvedeno jinak, možnost realizace v květnu-červnu a září-říjnu):

Malujeme Zemi zemí – žáci si vyrobí tempery z půdy, kterou získají přímo na místě realizace programu. Při zpracování se seznámí s její rozmanitostí a strukturou. Namalované výtvary mohou ozdobit školu. Učitel dostane recept na výrobu temper. Program se obzvlášť hodí **ke Dni Země**, ale je možné ho realizovat kdykoliv od dubna do října. Děti se mohou uspinit, měly by mít starší oblečení do terénu. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Za rostlinstvem do krajiny – žáci se seznámí s vazbou rostlin na krajinu, zkusí si práci výzkumníků v terénu, zopakují si v praxi morfologii rostlin, vyzkouší zařazování do čeledí i určování podle klíče. Výstupy své práce si odnesou do třídy. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Co žije na louce – žáci se dozvědí, jak funguje ekosystém louka, vyzkouší si lov hmyzu smýkácí sítí a případně se ho pokusí zařadit do řádů, na některé druhy hmyzu si také zahrají. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Co žije ve vodě – žáci se dovědí, jak funguje vodní ekosystém, vyzkouší si lov vodních bezobratlých sítí planktonkou a jejich určování podle zjednodušeného klíče, nebude chybět ani hra a výtvarná aktivita. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Co žije v lese – žáci se dozvědí, jak funguje ekosystém lesa, různými loveckými metodami se seznámí s bezobratlými obyvateli jednotlivých pater. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.** Tento program je možné realizovat **od dubna.**

Hmyz kolem nás – žáci si vyzkouší lov hmyzu smýkácí sítí (hmyz se po demonstraci opět vypustí), seznámí se i s dalšími entomologickými pomůckami. Vyzkouší si poznávání různých řádů, prohlédnou si ukázkou sbírky a dozvědí se, proč je třeba hmyz sbírat a zkoumat. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Ptáci kolem nás – ornitologická vycházka s dalekohledy naplněná povídáním o ptácích a doplněná pracovními listy (Možnost realizace po celý rok, doporučuji zimu nebo jaro, kdy jsou ptáci nejlépe vidět.). Ukázka ornitologické sítě a kroužků. **Program vhodný pro celý druhý stupeň.**

Na pavoučím vlákně – venkovní varianta - žáci nahlédnou do zajímavého světa pavouků, prostřednictvím modelu pavouka, her a pozorování živého pavouka se seznámí se stavbou těla, různými druhy sítí a loveckých metod, zajímavými námluvami a péčí o potomstvo. Vyzkoušejí si též nychytat a případně určit pavouky dle jednoduchého klíče, zkusí najít různé typy pavučin. Poznání těchto pozoruhodných živočichů by mělo pomoci odbourat strach z nich. **Program vhodný pro 6. a 7. třídu.**

Tajemné rašeliniště Tajga - Terénní program na trase naučné stezky NPR Kladské rašeliny určený pro 2. stupeň ZŠ a střední školy. Začátek programu je na parkovišti v osadě Kladská. Tématem programu je ekosystém rašeliniště, jeho využití člověkem a ochrana. Žáci uvidí i provázanost života lidí s tímto místem, vyzkouší si výzkum v terénu a nechají na sebe působit krajinu při výtvarné aktivitě. **Program trvá přibližně 180 minut.** Dopravu si zajišťují školy samy. Program lze realizovat v dubnu – říjnu. Možno i větší skupiny, nejvýše do 50 žáků, lépe však méně.

Doporučené vybavení: Každý by měl mít vhodnou obuv a oblečení do terénu, pití, pláštěnku, pokrývku hlavy, propisku, případně poznámkový blok, věci doporučuji nést v batohu (tašky přes rameno nebo do ruky v terénu překáží). Skupina by měla být vybavena lékárníčkou, ve které by mimo jiné neměly chybět prostředky proti alergii.

NOVĚ Když odjedou tanky, aneb přírodou a historií jednoho cvičiště

Terénní program na naučné stezce a přilehlém závodisti čtyřkolek na území bývalého vojenského cvičiště Cech Sv. Víta. Místo se nachází nedaleko Mariánských Lázní, mezi obcemi Drmoul a Trstěnice. **Tématem programu je obohacení přírodního prostředí lidskou činností v minulosti i dnes.** Ukazuje, že vliv člověka může být biodiverzitě ku prospěchu. Historie tohoto místa je mimořádně poutavá. Krajinu ovlivnila těžba rud, hospodaření v době německého osídlení, později vojenský prostor s tankovým cvičištěm a dnes vliv člověka pokračuje závodisti v jedné části a naučnou stezkou s cíleným managementem ochrany přírody v části druhé. Území je tak přírodovědně velmi bohaté a mimořádně cenné.

Žáci se aktivně seznámí s živočichy i rostlinami na rozdílných místech území, formou her vše dáme do souvislosti s historií místa. **Program trvá přibližně 180 minut.** Dopravu si zajišťují školy samy. Program lze realizovat v květnu - září. Možno i větší skupiny, nejvýše do 50 žáků, lépe však méně. Podrobnější informace (kudy přijedete a podobně) obdržíte, jakmile budete mít zájem program objednat.

Doporučené vybavení: Každý by měl mít vhodnou obuv a oblečení do terénu, pití, pláštěnku, pokrývku hlavy, propisku, případně poznámkový blok, věci doporučuji nést v batohu (tašky přes rameno nebo do ruky v terénu překáží). Skupina by měla být vybavena lékárníčkou, ve které by mimo jiné neměly chybět prostředky proti alergii.

Programy pro střední školy

Hmyz kolem nás – studenti si vyzkouší lov hmyzu smýkačí sítí (hmyz se po demonstraci opět vypustí), seznámí se i s dalšími entomologickými pomůckami. Vyzkouší si poznávání různých řádů, prohlédnou si ukázkou sbírky a dozvědí se, proč je třeba hmyz sbírat a zkoumat. Program probíhá částečně v učebně a částečně v okolí školy.

Tajemné rašeliniště Tajga - Terénní program na trase naučné stezky NPR Kladské rašeliny. Začátek programu je na parkovišti v osadě Kladská. Tématem programu je ekosystém rašeliniště, jeho využití člověkem a ochrana. Studenti uvidí i provázanost života lidí s tímto místem, vyzkouší si výzkum v terénu a nechají na sebe působit krajinu při výtvarné aktivitě. **Program trvá přibližně 180 minut.** Dopravu si zajišťují školy samy. Program lze realizovat v dubnu - říjnu. Možno i větší skupiny, nejvýše do 50 žáků, lépe však méně.

Doporučené vybavení: Každý by měl mít vhodnou obuv a oblečení do terénu, pití, pláštěnku, pokrývku hlavy, propisku, případně poznámkový blok, věci doporučuji nést v batohu (tašky přes rameno nebo do ruky v terénu překáží). Skupina by měla být vybavena lékárníčkou, ve které by mimo jiné neměly chybět prostředky proti alergii.

NOVĚ Když odjedou tanky, aneb přírodou a historií jednoho cvičiště

Terénní program na naučné stezce a přilehlém závodisti čtyřkolek na území bývalého vojenského cvičiště Cech Sv. Víta. Místo se nachází nedaleko Mariánských Lázní, mezi obcemi Drmoul a Trstěnice. **Tématem programu je obohacení přírodního prostředí lidskou činností v minulosti i dnes.** Ukazuje, že vliv člověka může být biodiverzitě ku prospěchu. Historie tohoto místa je mimořádně poutavá. Krajinu ovlivnila těžba rud, hospodaření v době německého osídlení, později vojenský prostor s tankovým cvičištěm a dnes vliv člověka pokračuje závodisti v jedné části a naučnou stezkou s cíleným managementem ochrany přírody v části druhé. Území je tak přírodovědně velmi bohaté a mimořádně cenné.

Studenti se budou aktivně věnovat botanice i zoologii na nejrůznějších biotopech, vše (rovněž aktivně) propojíme do souvislosti s historií místa. **Program trvá přibližně 180 minut.** Dopravu si zajišťují školy samy. Program lze realizovat v květnu - září. Možno i větší skupiny, nejvýše do 50 žáků, lépe však méně. Podrobnější informace (kudy přijedete a podobně) obdržíte, jakmile budete mít zájem program objednat.

Doporučené vybavení: Každý by měl mít vhodnou obuv a oblečení do terénu, pití, pláštěnku, pokrývku hlavy, propisku, případně poznámkový blok, věci doporučuji nést v batohu (tašky přes rameno nebo do ruky v terénu překáží). Skupina by měla být vybavena lékárníčkou, ve které by mimo jiné neměly chybět prostředky proti alergii.